FAŞİZME, TEKELCİLİĞE VE ŞOVENİZME KARŞI EMPERYALİZME,

TEK CEPHE

sayı: 4 — 1 mark

DİB-AK YAYIN ORGANIDIR

CUNTA'NIN VATANDAŞLIKTAN ATMA TEHDİDİNE BORAN'IN CEVABI:

TÜRKİYE ONLARA KALACAK DEĞİLDİR!

BU KARAR HERHANGİ BİR HUKUK ANLAYIŞINDAN, TEMELİNDEN KÜLLİYEN YOKSUN, MEŞRUİYETİ OLMAYAN BİR KARARDIR. BU BİÇİM VATANDAŞLIKTAN ÇIKARMA İŞLEMİNİN DÜNYADA EMSALİ GÖRÜLMÜŞ DEĞİLDİR. SİLAH ZORUYLA ANAYASA NİZAMINI İLGA ETMİŞ, TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'Nİ KAPATMIŞ, PARLAMENTER SİSTEMİ ORTADAN KALDIRMIŞ, KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİN OLAN EGEMENLİĞİ BEŞ KİŞİNİN ELİNDE TOPLAMIŞ BİR İKTİDARIN KENDİSİ ESASEN MEŞRUİYETİ HAİZ DEĞİLDİR. NE BÖYLE BİR İKTİDARIN, NE DE HERHANGİ BİR BAŞKA MERCİİN ALACAĞI KARARLAR, ÖZGÜRLÜĞÜ VE MUTLULUĞU UĞRUNA TÜM YAŞAMIMI VERDİĞİM HALKIMDAN VE YURDUMDAN BENİ KOPARAMAZ. TÜRKİYE ONLARA KALACAK DEĞİLDİR...

BORAN, AVRUPA PARLAMENTOSU'NDA

CUNTA'YA KARŞI DİRENİŞ GÜÇLENİYOR

TÜRKİYE'DE ZULÜM DÜZENİNİ KURUMLAŞTIRMAKTA OLAN ASKERİ CUNTANIN FAŞİST KARAKTERİ, GEREK CUNTA ŞEFİ EVREN'İN YURT GEZİLERİNDE YAPTIĞI KONUŞMALARLA; GEREKSE ARKA ARKAYA ALINAN ÖNLEMLERLE GÜN GEÇTİKÇE DAHA NETLEŞİRKEN, BU CUNTAYA KARŞI GEREK YURT İÇİNDE, GEREK YURT DIŞINDA VE GEREKSE DÜNYA KAMUOYUNDA TEPKİLER DE GİTTİKÇE GÜÇLENMEKTEDİR. TÜRKİYE'NİN DURUMU ARTIK SÜREKLİ OLARAK AVRUPA KONSEYİ, AVRUPA PARLAMENTOSU GİBİ ULUSLARARASI KURUMLARIN GÜNDEMİNDEDİR, TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN DA, AVRUPA PARLAMENTOSU BAŞKAN VEKİLİ DANKERT'İN DAVETLİSİ OLARAK GELDİĞİ BRÜKSEL'DE, AVRUPA PARLAMENTOSU'NA TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL POLİTİK, SOSYAL VE EKONOMİK SORUNLAR ÜZERİNE AYRINTILI BİR ANALİZ VERMİŞ VE "SORUN TÜRKİYE'DE DEMOKRASİYE NE ZAMAN DÖNÜLECEĞİ DEĞİLDİR, SORUN, CUNTA'NIN KAFASINDA NASIL BİR DEMOKRASİ ANLAYIŞI BULUNDUĞUDUR," DEMİŞ, CUNTA'NIN DÜNYA KAMUOYUNU KANDIRMA TERTİPLERİNE DİKKATİ ÇEKMİŞTİR. (Yazısı 4. sayfada)

DİSK'İN BAŞKAN VE YÖNETİCİLERİ İŞKENCEDE

TİP Genel Başkanı Behice Boran, 20 Ocak günü Avrupa Parlamentosu Başkan Vekili Piet Dankert ile yaptığı görüşmede, DİSK yöneticilerine, temsilcilerine ve üyelerine askeri zındanlarda yapılan işkenceleri açıklamış bulunmaktadır.

Türkiye'den gelen bilgilere göre, 12 Eylül 1980'den beri sürekli gözetim altında bulundurulan 2 bin'e yakın sendikacı ve sendika üyesi teker teker soruşturmadan geçirilmişlerdir. Bunların yaklaşık 1400'ü daha önce serbest bırakılmışlardır. Geriye kalan 560 kişiden önce 68 kişi, daha sonra 39 kişi tutuklanmıştır. İstanbul 3 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi'nin cunta tarafından istenilen genişlikte tutuklama yapmaması üzerine, Kara Kuvvet-

(Devamı 6. sayfada)

PATRONLARIN GİZLİ YASA TASARILARI

BELGE

Emperyalizmin, tekelci burjuvazinin ekonomik programını uygulamaya koyulan faşist cunta, sosyal yasaları da yine patronların istediği doğrultuda düzenliyor. Sendikalar ve grev yasalarını değiştirmek üzere Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun cuntaya verdiği yasa taslaklarının özetlerini 6'ncı sayfamızda açıklıyoruz.

İŞÇİ SINIFIMIZIN İKİ SAVAŞKAN ÖRGÜTÜ DE 13 ŞUBAT'TA KURULMUŞTU

TİP 20, DİSK 14 YAŞINDA

Türkiye'de faşist cunta'nın terörü tüm demokrasi, bağımsızlık, sosyalizm ve barış güçlerini hedef alıyor. Sosyalist partiler, devrimci sendikalar, demokratik kitle örgütleri kapatılmış durumda.

Ama sınıf mücadeleleri tarihinin her evresinde görüldüğü gibi, toplumsal gelişimin genel doğrultusuna ters düşen gerici baskı düzenleri ne denli güçlü olursa olsun, tarihsel gelişmenin gereksinimlerine cevap veren düşünceleri, örgütlenmeleri ve hareketleri ortadan kaldıramıyor...

12 Eylül Darbesi'yle faaliyetleri yasaklanan işçi sınıfı örgütleri için de geçerli bir doğru bu... Bu örgütler arasında, önümüzdeki 13 Şubat'ta kuruluş yıldönümleri kutlanacak olan Türkiye İşçi Partisi ile Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu da bulunuyor. TİP 20., DİSK ise 14. yılını dolduruyor...

İki kuruluş gününün birbiri üzerine çakışması, elbette bir rastlantı değil. Bilinçli bir tercihin sonucu: TİP 13 Şubat 1961'de 12 sendika yöneticisi tarafından kurulmuş ve daha sonra sosyalist aydınların da katılmasıyla, 1920'lerde Mustafa Suphi ve yoldaşlarının açtığı mücadele bayrağını parlamento da dahil Türkiye'nin tüm yüzeyinde dalgalandırmıştır. DİSK ise, TİP'in kurucularından dördünün başında bulunduğu dört sendika tarafından 13 Şubat 1967'de kurularak Türkiye'de sınıf sendikacılığı bayrağını yükseltmiştir.

Türkiye'de egemen bulunan terör altında açıkça kutlanması mümkün olmayan bu ikili yıldönümünü bir arada kutlamak üzere Demokrasi İçin Birlik Avrupa Komitesi, 14 Şubat 1981 günü Brüksel'de "TİP VE DİSK'LE DAYANIŞMA GECESİ" düzenlemiştir.

Tüm bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm güçleri bu dayanışma gecesine çağrılıdır.

YAŞASIN TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ,

YAŞASIN DİSK!

YORUM

gün, birleşik mücadele günüdür

Emperyalizmle işbirlikçi tekelcı burjuvazinin ve onların çıkarları hesabına hareket eden örtülü güç odaklarının pişirip kotardığı cunta nihayet ense kökümüze geldi oturdu. Bu gelip oturuşun önlenemeyişinde belirleyici etken işçi sınıfının politik birliğinin ve tüm yurtsever, demokrat, ilerici, sol güçlerin kalıcı bir örgütlülüğe kavuşturulup eylem birliğinin gerçekleştirilememesi, güçlü bir birleşik mücadelenin verilemeyişi idi. Cunta'nın ülke yönetimine elkoymasıyla, etkinliği gün günden artırılan birleşik mücadele gereği artık geciktirilemez bir ivedilik, yaşamsal bir zorunluluk kazanmıştır.

Cunta'ya karşı birleşik örgütlü mücadeleyi rayına oturtup geliştirme yolu, cunta yönetiminin somut içeriği, somut hedefleri ve amacı üzerinde anlaşabilmek ve bu temel üzerinde mücadeleyi örgütleyip yükseltmektir. Oysa görülen manzara, cuntaya faşist denilip denilemeyeceğini ön plana çıkarma, eylem birliğini gerçekleştirme açısından bunu belirleyici nokta olarak görüp gösterme ve "faşist" denilmesini eylem birliği için, ortak örgütlü mücadelenin gerçekleştirilmesi için bir engel sayma eğilimidir; "Cunta'ya faşist diyorsunuz, biz katılmayız," tutumudur. Oysa, bu yüzden eylem birliğinin gerçekleşmesinin, birleşik demokrasi cephesinin örülmesinin gecikmesi, ancak emperyalizmin, iş ortağı tekellerin ve büyük burjuvazinin işine yarar, işçi sınıfının, emekçi yığınların, yurtsever ilerici güçlerin değil. Hele "Cunta'ya evet demek faşizme evet demektir", "Cunta'yı desteklemek faşizme evet demektir" sloganlarını koyduktan, cuntanın faşist yöntemler kullandığını yazdıktan sonra böyle bir vaziyet alışa tutarlı bir davranış denilemez.

"Halkımızın baş düşmanı emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazi" ise, Cunta "doğrudan emperyalizme ve işbirlikçi burjuvaziye dayanıyor" ise, "cuntanın halkın çıkarlarına, özgürlüklerine karşı her saldırısının altında emperyalizmin ve işbirlikçi, tekelci burjuvazinin çıkarlarının yattığını yığınlara göstermeyi" başarmak gerekiyorsa ve cuntanın bu tür saldırılarının hiçbiri yanıtsız bırakılmayacaksa, cuntanın tekellerin gücünü pekiştirme politikası kendisine karşı nesnel olarak geniş bir sosyal taban yaratmışsa, bu temel tesbitlerde anlaşıyorsak, kısacası, emperyalizmle bağlar ve sınıf ilişkilerine göre cuntanın konumu ve işlevi konusunda görüşbirliğine varıyorsak, eylem birliğini örgütleyip geliştirmenin gerekli zemini var demektir. Buna ek olarak, ekonomik bunalımın faturasının işçi-emekçi kitlelere ödetilmesine, halkımız için yaşamı dayanılmaz kılan, ama küçük bir azınlığa tatlı kârlar sağlayan, enflasyona, işsizliğe ve işten çıkartmalara, tekellerin çıkarları uğruna halk kitlelerinin yoksullaştırılmasına, işçi sınıfına ve sendikalara uygulanan baskılara, toplu sözleşme görüşmelerinin askıya alınıp tek tip sözleşmelerin zorla kabul ettirilmesi girişimlerine, Türkiye'nin Ortadoğu'ya Amerikan müdahalesinin aracı ve Ortadoğu petrollerinin Amerika adına bekçisi yapılması çabalarına, yapılan ve yapılması tasarlanan daha birçok benzeri işlere karşı isek, bu konularda mücadele gereğini kabul ediyorsak -etmemek de olanaksızdır- o zaman eylem birliğini örgütleyip geliştirmenin zemini daha da güçlü biçimde var demektar. Örgütlü birleşik mücadele genel ve soyut olarak "cuntaya karşı" değil -nasıl adlandırılırsa adlandırılsın- cuntanın emperyalizmin ve tekelci büyük burjuvazi ile olan göbek bağından kaynaklanan, yaptığı ve amaçladığı somut işlere karşı verilecektir. Dikkatleri ve çabaları, cuntanın hangi sözcüklerle niteleneceği tartışmalarından, ona karşı mücadele hedef ve alanlarına kaydırmak ve kitleleri harekete geçirebilmek için eylembirliğini mümkün olan en geniş yelpazede gerçekleştirmek gerekir. Bu başarılamazsa, hiçbir gerekçe veya bahane hiç kimseyi işçi sınıfımız ve tarih önünde sorumluluktan kurtaramaz.

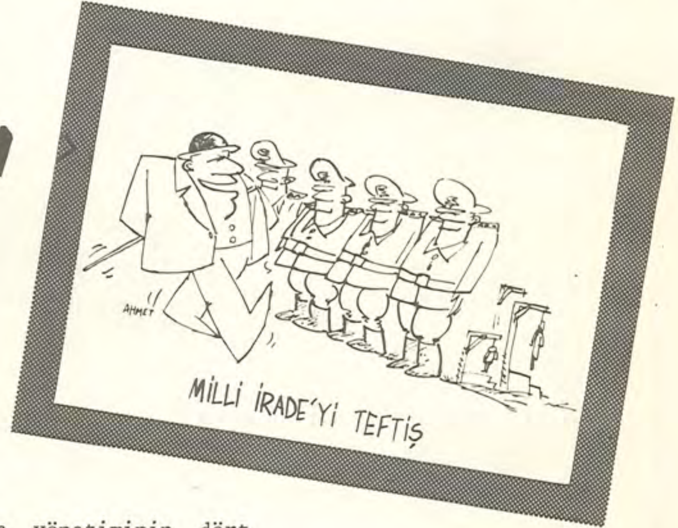
Son bir nokta daha var. Cunta'ya ve onunla mücadeleye ilişkin olarak yukarıda özetlenen tesbitler, "Cunta'nın nasıl bir yön izleyeceği"ni de açıklıkla ortaya koyuyor. Bu tesbitler ışığında cuntanın yönüne ilişkin gölgeli, kuşkulu olan ne kalıyor ki? Cuntanın yürüttüğü iç ve dış politikanın "kimi ordu çevrelerinde hoşnutsuzluk yarattığı" görüşüne gelince, bu, Cunta'nın izlediği ve izleyeceği yön sorusundan apayrı, onunla ilintisi olmayan bir konudur. Böyle bir durum olgunlaşır, "ordu içinde yurtsever güçlerin bir politik güç konumuna yükselmesi" gerçekleşirse, bu gelişme Cunta dışında ve ona karşı bir gelişme olur ve bugünkü cuntanın yönünü belirleme değil, onu devirme sonucunu verebilir ancak. Bu ayırımı yapmakta ve gözetmekte çok dikkatli ve titiz davranılmalıdır. Böyle davranılmaz da iki olgu birbirine karıştırılır ve bunun sonucu cunta'nın izlediği politik çizginin olumlu yönde değişebileceği vehmine kapılınırsa, "esnek politika" uygulama tutumu cuntaya karşı mücadelenin ağırdan alınması,gevşemesi noktasına götürebilir. Oysa gün, tüm demokratik güçlerin, bir an önce toparlanıp cuntaya karşı en güçlü, ödünsüz bir mücadeleyi verebilmeleri günüdür.

EVREN, CUNTANIN

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANI ORGENERAL KENAN EVREN, BERABERİNDE KONSEY'İN DİĞER ÜYELERİ OLDUĞU HALDE YAPTIĞI YURT GEZİSİNDE, CUNTANIN FAŞİSTLİĞİNİ ÇEŞİTLİ KONUŞMALARIYLA SOMUTLAMIŞ BULUNUYOR. EMEKÇİ KİTLELERİ KEMER SIKMAYA ZORLARKEN KENDİ ŞEREFİNE JET FİLOLARI UÇURTARAK MİSLİ GÖRÜLMEMİŞ BİR İSRAF ÖRNEĞİ DE VERDİRTEN EVREN'İN KONUŞMASINDAN, CUNTA'NIN NİTELİĞİNE AÇIKLIK KAZANDIRAN KISIMLARI SUNUYORUZ:

F. ALMANYA'DA CUNTA'YA KARŞI İLKELİ-SÜREKLİ EYLEM BİRLİĞİ İÇİN İLERİ ADIM

"Faşizme karşı bütün demokrasi güçlerinin birliğini sağlamak, demokrasi güçlerinin tek cephesini örmek". Yaşadığımız dönemin ana görevi bu.

Ancak bu ana görevi ortaya koyabilmek kadar, onu yaşama geçirebilmek de büyük önem taşıyor.

Demokrasi güçlerini birleştirebilmenin yolu ise, önce faşist demagojinin değil sadece kitleler, ilerici, demokrat sayılabilecek unsurlar üzerindeki olumsuz ve saptırıcı etkilerini kırabilmekten geçiyor.

Her gün okuyor, izliyoruz: Cunta'nın kendisini "Atatürkçü" ilan etmesinden kuvvet ve cesaret alarak, ona yol göstermeye çalışanlar, ondan tekelci burjuvazinin ve arkasındaki emperyalizmin çıkarlarına karşı önlemler almasını bekleyenler, kısacası Cunta'yı bir umut gibi göstermeye çalışanlar eksik değil...

Cunta yönetiminin dört aydan beri emekçi düşmanı, halk düşmanı tüm çıkışlarını, baskı ve terörünü, kitlesel tutuklamalarını, işkencelerini, idamlarını ve emekçi aleyhine çıkarttığı yasaları görmezlikten gelenler olduğu gibi, mızrağı çuvala sığdıramadıkları için olup bitenlerden "bürokrasi"yi sorumlu kılanlar da var... Sanki bürokrasi cunta'dan bağımsızdır; kendi başına buyruktur, cunta'yı yanıltmakta, yıpratmaktadır...

Ancak, Evren'in son konuşmaları, bu zavallı cankurtaran simidini de ellerinden aldı. Gayet açık ve kesin, "Niye bürokratlar?" dedi Evren, "Bürokratların arkasında biz varız. Onlar ancak bizim direktiflerimizi yerine getiriyorlar. Onlara yapılan eleştiriler bize yapılmış demektir."

Cunta'nın asıl niyet ve işlevi, faşist karakteri hakkında hâlâ yanılan kalmışsa eğer, onların ayaklarını da suya erdirecek daha birçok şey söyledi.

Bütün bu olgular dikkate alındığında, bugünkü dönemi, bazılarının yaptığı gibi, "gericilikle ilerleme güçleri arasında; askersel diktatörlüğü kalıcılaştırma, rejimi faşistleştirme yanlılarıyla demokrasiye geçme yanlıları arasında; emperyalizmle, ulusun ezici çoğunluğu arasında, işbirlikçi tekelci burjuvaziyle halk arasında ve burjuvaziyle proletarya arasında daha kesin, açık bir çarpışmaya vargüçle hazırlanma dönemi" olarak belirleme olanağı yoktur. "Henüz hiçbir sınıf ve politik güç açık sözünü söylemedi. O nedenle egemen sınıfların son seçenek olan faşizmi dayattıklarını söylemek gerçek durumu yansıtmıyor," iddiasını ise ciddiye almak bile mümkün değildir.

Ama yine de bu şekilde düşünenlere gülüp geçemeyiz, bir kalemde silip atamayız. Çünkü bu tür düşünceler, salt üç beş kişiye ait değerlendirmeler değil, sınıfsal temelleri bakımından tekel dışı burjuvaziden, geniş küçük burjuva yığınlardan kaynaklanan tesbitlerdir. Bilimsel sosyalist hareketin bazı ke-

FAŞİSTLİĞİNİ SOMUTLUYOR

CUNTA'YI "DEMOKRASİYE DÖNÜŞTE KARARLI" GÖRENLERİN DİKKATİNE

- 12 Eylül Harekatı, Atatürk'ün ilkelerini amaçlayan bir harekettir. Türk Milleti için Sakarya'daki meydan savaşından sonra kutsal bir milli olay sayılır.
- Kurucu Meclis 30 Ağustos - 29 Ekim tarihleri arasında kurulacak ama, MGK dışta kalacak değil. MGK Senato'nun görevini yerine getirecek, Kurucu Meclis'ten çıkan kanunlar bize gelecek. Değiştirirsek, değişik şekliyle yürürlüğe girecek. Eskiden olduğu gibi geriye gönderecek değiliz.
- Bu Kurucu Meclis'e partili olarak, partililerden kimseyi almayacağız. Normal demokratik düzene döndükten sonra memleketi, devleti bu hale getirenlere teslim etmeyeceğiz.
- Anayasada bazı çarpık taraflar vardı. Bazıları anayasayı çok methediyorlar. Bu anayasa o anarşistlerin işine yaradı.
- Bize herşeyi düzeltiyorsunuz, allah razı olsun diyeceklerine, ne zaman gideceksiniz diye gözümüzün içine bakıyorlar. Gideceğiz, gideceğiz... Tencereyi bunlar pisletmişler, biz temizleyeceğiz. Sonra bunlara bırakacağız, gene kirletecekler. Bozukluklar düzelince gideceğiz.
- 4 bin yıllık Türk yurdunun evlatlarını bölmek isteyenler var. Bu ülkeyi hiç kimseye parçalatmayacağız.

CUNTA'NIN "ATATÜRKÇÜLÜĞÜ"NDE BİR İLERİCİLİK ARAYANLARIN DİKKATİNE

- Tek yol Atatürk Devrimi'dir, onun yoludur. Atatürk "Komünizm görüldüğü yerde ezilmelidir," demiştir.
- Nerede çalışkan, vatanperver işçimiz varsa, oralara el attılar. Onları kışkırtmak suretiyle bu terörü ve komünizmi yaymak istediler. O temiz vatandaşlarımızı birer maşa olarak kullandılar. "Tek yol komünizmdir," deyip memlekete komünizmi getirmek istiyorlardı.
- Ankara'da komünist teşkilatın nasıl çalıştığını gördünüz. Biraz daha gecikseydik, belki bu konuşmayı size hitaben biz değil, onlar yapacaktı.
- Servet düşmanlığı yapılarak da, çalışanı sömürerek de bu vatan yükselmez. Ne işveren işçiyi sömürecek, ne işçi işverene zorluk çıkaracak... Birbirinizin hakkını tanıyın verin...
- Sendika ağalarının harcadıklarının hesabını soracağız... 800 kişilik eğitim salonu var. Ne eğitimi yapacaklar? Komünizm eğitimi yaptıracak, Komünizm!.. Matbaa yaptırmışlar. Ne yapılıyor bu ofset modern matbaada? Dev - Yol'un bildirileri, gazeteleri burada basılıyor.
- İşçilere, 1980'de toplu sözleşme yapanlara vergi farkını ödeyemedik. Biliyoruz, ama ödeme gücümüz yoktu...

CUNTA'NIN NATO'CU VE SAVAŞÇI YANINI GÖRMEK İSTEMEYENLERE

- Bölgemiz, bölgemiz derken Ortadoğu'yu kastediyorum. Çok kritik günler yaşıyor. Yarın ne olacağını kimse kestiremez. Ufak bir yanlış adım bölgeyi ateşe verebilir. Bu bakımdan her an savaşa hazır olmak mecburiyetindeyiz... Askerlerimiz her an savaşa hazırdırlar.
- Atatürk, "Ne mutlu Türk'üm diyene" derken bunu diyebilenin Türk olduğunu bütün dünyaya ilan etmiştir... Kore Harbi'ne, Kıbrıs Harekatı'na katılmışların evlatları, bu evlatlarını birbirinden ayırmaya imkan var mıdır?

CUNTA'YI "ATATÜRK LAİKLİĞİ"NİN SAVUNUCUSU OLARAK GÖRENLERE

"Konuşmalarında dine olan saygısını ve dinsel motifleri hiç eksik etmiyordu Evren Paşa. Adana'da son söz olarak 'Allahın rahmeti üzerinizde olsun,' demişti... Allah'a, Peygamber'e ve Kur'an'a olan saygısını sürekli vurgulamaktan geri kalmadı hiç. Konya yolunda kurban kesilirken, arabasını durdurmuş, inmiş ve alnına kurban kanı sürülmüştü. Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nde kendisine armağan edilen Kur'an'ı öpüp alnına koyduktan sonra almıştı... Konya'da dikkat ettik: Beyaz dosya kağıtlarına eski yazı ile not almıştı." (Cumhuriyet-19.1.1981)

ali karcı'yı yitirdik

Türkiye İşçi Partisi kurucularından Ali Karcı'yı Aralık ayında yitirdik.

TİP'in birinci yasal döneminde, 1965-69 arasında Adana Milletvekilliği yapmış olan, ikinci yasal döneminde ise kurucuları arasında yeralan Karcı, Gaziantep doğumlu bir halk çocuğuydu.

Genç yaşlarda İstanbul'a gelerek yayın hayatına atılmış, mizah dergilerinde yazdığı yazılarıyla ve şiirleriyle sol düşüncenin yayılmasına büyük katkıda bulunmuştu. TİP kurulduktan sonra derhal partiye katılarak aktif bir örgütleyici olmuş, MYK üyeliği yapmıştır.

Mücadeleli yaşamı tüm yoldaşlarına örnek olacaktır.

lerini dahi etkileyebilmektedir.

O halde bütün gücümüzle ideolojik mücadeleye de ağırlık vermek zorundayız. Dost olmamız gereken, ancak bugün için gerçekleri göremeyen, yalpalayan unsurları kazanabilmenin yolu buradan geçiyor.

Acımasızca eleştireceğiz, politik gerçekleri bir bir açıklayacağız, her türlü uzlaşma eğilim ve çabasını yokedeceğiz.

Ancak, sadece ideolojik mücadele de yetmez. Bir yandan da politik olarak bize en yakın güçlerle somut eylem birliği yapabilmeli, tüm demokrasi güçlerinin TEK CEPHE'sini örecek bir çekirdek, bir çekim merkezini şimdiden yaratabilmeliyiz.

Federal Almanya düzeyinde ortaya konulan eylem birliği çalışmaları, yurt dışında gerçekleştirilen ilk somut adımları oluşturmaktadır.

Federal Almanya'daki bilimsel sosyalistler, bir yandan faşizmle uzlaşmaya götüren her türlü görüşle mücadele verirken, bir yandan da şimdilik DİB, KKDK ve Gerçek Gazetesi'yle Dayanışma Komitesi arasında ilkeli - sürekli bir eylem birliği platformunu gerçekleştirmiş bulunuyorlar.

Programı ve çalışma ilkeleri belirlenen bu platforma FİDEF'i, KOMKAR'ı ve Federal Almanya işçi sınıfı hareketini de katmayı temel görev olarak belirleyen üçlü blok, çabalarını giderek daha yoğunlaştırıyor.

TÜRKİYE'DE İNSAN HAKLARINI SAVUNMA KOMİTESI KURULDU

Belçika'daki iki büyük sendikal merkezin, FGTB ve CSC'nin Türk Seksiyonları'nın girişimiyle, Belçikalı demokratlardan oluşan "Türkiye'de İnsan Haklarını Savunma Komitesi" kurulmuştur.

Sosyalist Parti Genel Başkanı Karel Van Miert ve Belçika Komünist Partisi Genel Başkanı Van Geyt'in yanısıra, Hristiyan İşçi Hareketi'ne, Wallon Derleniş Partisi'ne mensup milletvekili ve senatörlerin, FGTB ve ABVV sendikalarıyla Belçika'nın başlıca demokratik temsilcilerinin, tanınmış gazeteci ve yazarların katıldığı Komite'nin başkanlığını eski bakanlardan Piet Vermeylen yapmaktadır.

FAŞİST CUNTANIN DIŞ MİSYONU: ORTADOĞU JANDARMALIĞI

12 Eylül'de ülkemizin üstüne bir karabasan gibi çöken askeri-faşist diktatörlük, yönetime gelişinden bu yana yürüttüğü dış siyasetle de gerçek karakterini açığa vuruyor.

Cunta yönetiminde izlenmekte olan dış politik strateji, aslında uzunca bir süreden beri NATO elebaşları tarafından Orta-Doğu'ya yönelik olarak hazırlanmakta olan planların uygulamaya konmasından başka bir şey değil. Amaçlanan, Türkiye'ye emperyalizmin Orta-Doğu ve Körfez jandarmalığı görevini yüklemek. Bu amaç belirlendiğinde 12 Eylül'ün dış dinamiğini de açıkça görebiliyoruz.

12 Eylül'de, NATO manevralarının ülkede sürdürüldüğü bir sırada, emir komuta zinciri içerisinde gerçekleştirilen bir askeri darbe ile, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi-büyük toprak sahipleri ortaklığı, yıllardır özlemini çektiği faşist diktatörlüğü kurmuş bulunuyor. Faşist cuntanın işbaşına gelmesinin hemen ardından, emperyalist merkezler, bağımlılık ilişkilerinin uyduluk ilişkilerine dönüştürülmesi yolunda Türkiye'nin dış politikasına kendi istemleri doğrultusunda yön vermek çabalarını artırıyorlar. 1980 Aralık ayında Brüksel'de yapılan NATO kış dönemi toplantılarında alınan kararlar, faşist bir yönetim altındaki Türkiye'nin emperyalizmin Orta-Doğu politikasındaki rolünü ve işlevini hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak bir biçimde ortaya koyuyor.

Toplantının ağırlık noktalarından birini, Basra Körfezi'ne yönelik yeni bir stratejinin saptanması oluşturmaktaydı. Bu doğrultuda ilk karar Kuzey Atlantik Asamblesi Genel Kurulu'nda alınıyordu. Asamble siyasi komitesince hazırlanıp genel kurulda hiçbir rezerv konulmaksızın kabul edilen karar tasarısının ilk bölümünde İran-Irak Savaşının sürmesi ve yayılma tehlikesi karşısında duyulan kaygılar dile getirildi. Savaşın petrol üreten ve petrol tüketicisi ülke ekonomileri üzerindeki olumsuz etkilerine değinildi ve bölgede "istikrarın sağlanmasının" gereği vurgulandı.

Aslında sözü edilen karar tasarısı, Asamble'nin 1979 yılı içinde Ottawa'da yapılan toplantısında, oluşturulacak özel bir komisyon tarafından hazırlanması kararlaştırılan bir rapordan kaynaklanmaktaydı. Söze konu raporda Sovyetlerin Afganistan'a "müdahalesi" ertesinde petrol yatakları açısından Körfez bölgesinin "en hassas bölge" haline geldiği belirtiliyordu.

Bu rapor sonucunda hazırlanan tasarının sonuç bölümünde ise şu ifadeler yer almaktaydı:

"Kuzey Atlantik Asamblesi, NATO'nun sınırlarına gereken saygı gösterek Körfez Bölgesinde istikrarın sağlanmasında ittifakın bütün üyelerinin ortak çıkarı bulunduğunu ifade eder; üye ülkeleri NATO anlaşmasının uygulanamayacağı diğer bölgelerdeki çalışmaları, bazı üye ülkelerin daha etkin bir biçimde ele alabilmeleri için gerekli esnekliği sağlayacak NATO Bölgesi içinde bir askeri program ve strateji üzerinde anlaşmaya çağırır. Farklı çatışma bölgeleri için özel görevler kabul edecekleri gözönünde bulundurarak, müttefikler arasında daha etkin bir kriz çözümleme sistemi oluşturmaya davet eder." (Cumhuriyet, 26 Kasım 1980)

Tavsiye niteliğindeki bu kararı NATO Savunma Bakanları Toplantısında Körfez Stratejisinin onaylanması izliyordu. Toplantı sonucunda yayınlanan bildiride, üye ülkelerin Güney-Batı Asya'da "istikrarın sağlanması" amacıyla giriştikleri eylemlerin ve ABD ile diğer ülkelerin Hint Okyanusu ile Körfez bölgesinde kuvvet yerleştirmelerinin tüm üyelerin çıkarına olacağı yolunda görüş belirtiyor ve "Bakanlar bu amaçla sağlanacak olan transit olanaklarının önemini not etmişlerdir," deniliyordu.

İşte emperyalizmin saldırı örgütü NATO'nun bölgede istikrarı sağlamak amacıyla geliştirdiği "etkin kriz çözümleme yöntemi"... Böylece NATO'nun sınırları, görev ve yetki alanı Basra Körfezi'ne dek genişletilmiş oluyor.

Faşist cuntanın baskısı altına alınan Türkiye'ye uygun görülen görev ise: Takviye birliklerinin geliş ve konaklandırılmasını kolaylaştırmak için transit olanaklarını sağlamak ve "ABD ve diğer ülkelerin kuvvetlerini başka bölgelere kaydırmaları olasılığı karşısında doğan boşluğu da bir NATO gücü olarak doldurmak"...

İşte bazılarının barışçı tutumlar atfettikleri faşist cuntanın gerçek dış misyonu...

Turquie : le vrai visage d'une dictature

Le témoignage de Mme Boran, présidente du TIP

Invitée à Bruxelles par M. Piet Dankert, vice-président du Parlement européen, Mme Behice Boran, présidente du Parti ouvrier de Turquie (TIP) lui a communiqué une information détaillée sur la viola-

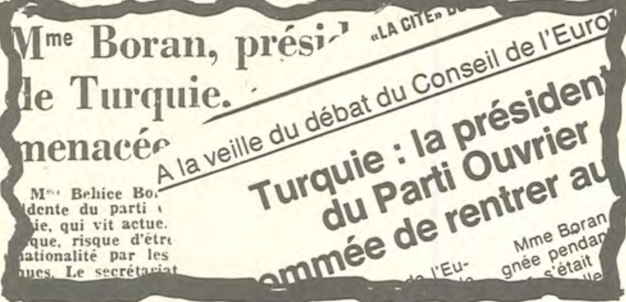
constituante en donne un aperçu : il ne s'agira pas d'une assemblée élue librement, et son rôle ne sera que de préparer un projet de nouvelle Constitution, de lois sur les

pour les interrogatoires de suspects. »

Elle a dit en outre que de récentes informations lui étaient parve-

BORAN, AVRUPA KAMUOYUNU UYARDI

12 EYLÜL DARBESİ'YLE BİRLİKTE EVİNDE GÖZETİM ALTINA ALINAN TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN, DAHA SONRA DÜNYA DEMOKRATİK GÜÇLERİNİN BASKISI SONUCU CUNTA'NIN ELLERİNDEN KURTULMUŞ OLUP BİR SÜREDEN BERİ YURT DIŞINDA TEDAVİ GÖRMEKTEYDİ. SAĞLIK DURUMU DÜZELEN BORAN, HASTANEDEN ÇIKAR ÇIKMAZ, BRÜKSEL'E GELEREK AVRUPA KAMUOYUNU TÜRKİYE'DE İNSAN HAKLARININ ÇİĞNENMESİ KONUSUNDA UYARMAK ÜZERE YOĞUN BİR MÜCADELEYE GİRMİŞTİR. MİLLETVEKİLİ OLDUĞU DÖNEMDE AYNIZAMANDA TÜRKİYE-AET KARMA PARLAMENTO KOMİSYONU ÜYELİĞİ YAPMIŞ BULUNAN BORAN'IN AVRUPA PARLAMENTOSU'NDAKİ İLK TEMASI KONUSUNDA DEMOKRASİ İÇİN BİRLİK AVRUPA KOMİTESİ'NİN YAPTIĞI AÇIKLAMA ŞÖYLEDİR:

türkiye işçi partisi ile belçika komünist partisi yöneticileri görüştü

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, Belçika'da bulunduğu sırada, Türkiye'deki durumu açıklamak ve Türkiye halkının demokratik mücadelesine uluslararası dayanışmanın güçlendirilmesini sağlamak için yoğun temaslarda bulunmuştur.

TİP Genel Başkanı Boran, 26 Ocak 1981 günü de, TİP Genel Sekreteri Dr. Nihat Sargın ile birlikte Belçika Komünist Partisi Genel Merkezi'ni ziyaret ederek parti yöneticileriyle görüşmüştür.

BKP ve TİP adına yayınlanan ortak basın duyurusunda şöyle denilmektedir:

"Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran ve TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın, BKP Merkez Komitesi'nde Parti Genel Başkanı Louis Van Geyt ve Merkez Komitesi üyesi ve Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Paul Van Praag ile bir görüşme yapmışlardır.

"Boran, bu görüşmede, Belçika Komünist Partisi'nin ve tüm Belçika demokratik güçlerinin Türkiye demokratik güçleriyle dayanışmasının önemini vurgulamıştır.

"Belçika Komünist Partisi temsilcileri de, Boran'ı özgürlüğe kavuşmuş görmekten duydukları memnunluğu belirtmişler ve Türkiye'de demokratik bir rejimin kurulmasına katkıda bulunmak üzere tüm Belçika ve Türkiye demokratik güçleriyle birlikte çalışma isteklerini dile getirmişlerdir."

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, Avrupa Parlamentosu Başkan Vekili Piet Dankert'in çağrılısı olarak geldiği Brüksel'de 20 Haziran günü kendisiyle bir görüşme yaparak, Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesi ve özellikle de Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK'in tutuklu yöneticilerine, temsilcilerine ve üyelerine uygulanan işkenceler konusunda ayrıntılı açıklamalarda bulunmuştur.

Boran'ın Mr. Dankert ile görüşmesinde, Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Sekreter Yardımcısı Mr. David Blackman de hazır bulunmuştur.

Görüşmede Boran, Türkiye'de demokrasiye dönüş konusunda sorulması gereken sorunun "ne zaman?" sorusu değil, fakat generallerin kafasında ne türden bir demokrasi anlayışı bulunduğu sorusu olması gerektiğini ısrarla vurgulamıştır. Boran'a göre, kurucu meclis'in kurulması ve işlevleri konusunda yapılan açıklamalar bu konuda yeterince ipucu vermektedir. Bu özgürce seçilmiş bir meclis olmayacak, işlevi ise sadece yeni anayasa taslağı ile, siyasal partiler ve seçimler konusundaki yasa taslaklarını hazırlamak olacaktır. Milli Güvenlik Konseyi, bu projelerin hazırlanması sürecinde mutlak kontrol sahibi olacağı gibi, metinler üzerinde son sözü de o söyleyecektir. Tüm siyaset adamları, önemleri ve statüleri ne olursa olsun, ülkenin siyasal sisteminin temellerini atmakla görevli olacağı söylenen bu meclisin dışında tutulacaktır.

Boran, daha sonra, Devlet Başkanlığı, Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığı ve Silahlı Kuvvetler Başkomutanlığı sıfat ve yetkilerini kendinde toplayan General Evren'in mütemadiyen "Atatürkçülük" temeli üzerine "yeni bir demokrasi" kurulacağını ve bu modele ters düşecek hiçbir anlayışın hoşgörülemeyeceğini söylediğine dikkati çekmiştir: "Belirtmek gerekir ki, generaller, Atatürkçülük'ün (Kemalizm'in) gerici bir yorumunu benimseyerek onun anti-emperyalist ve laik karakterini dışlamışlardır. Bu yoruma ters düşen her davranışın derhal ve şiddetle ezileceğini tekrarlamaktadırlar.

"Şurası muhakkak ki, işçi sınıfının hiçbir partisine, hiçbir sol partiye yasal çalışma olanağı tanınmayacak, sadece aynı modelin kopyası olan partilere izin verilecektir."

Konuşmasında Boran, emekçilere karşı alınan yeni önlemlere de dikkati çekmiştir: Grevlerin yasaklanması, grevcilere zorla işbaşı yaptırtılması, toplu sözleşmelerin tek modele bağlanması, "işletme için çalışması yararlı görülmeyen" işçilerin işten çıkartılması; son toplu sözleş-

demokrasi için birlik

Geçen yıl 15-16 Haziran'ın y
mokrasi İçin Birlik bölge ve ülk
ri yapılmaya başlanmıştır.
İlk olarak Federal Almanya'da
burg ve Frankfurt bölge örgütl
sonra bu bölgelerden seçilen
Kongresi toplanmıştır.
Belçika, Fransa ve İsviçre k
lanacaktır.
"Devamlı veya geçici olara
durumunda bulunan Türkiyelilerin
larak "demokratik merkeziyetçi
CEPHE anlayışı ve hedefleri doğr
yaşamın gerçekleştirilmesi için
ve aynı yaşam ve çalışma koşulla
larını korumak" amacı güden De
landa, İsveç ve Avustralya'da d
sürdürmektedir.
Ülke örgütlerinden gelecek
Birlik Avrupa Örgütü'nün kongres
sel'de yapılacak, bu kongrede ör
rüşülecek, yeni DİB Avrupa Komit

SINIF SAVAŞININ ÖN SAFINDA

"TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ BİLİMSEL SOSYALİST PARTİSİ OLAN TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ, TÜRKİYE'NİN SOMUT KOŞULLARININ BİLİMSEL SOSYALİST AÇIDAN SOMUT TAHLİLİNE DAYANAN PROGRAMI VE İŞÇİ SINIFI PARTİSİNE ÖZGÜ TÜZÜĞÜ İLE, SAPTADIĞI STRATEJİ VE UYGULADIĞI TAKTİKLERLE, DENENMİŞ KADROLARI VE BAŞARILI GEÇMİŞİYLE, İŞÇİ SINIFIMIZIN UZUN BİR TARİHİ OLAN POLİTİK MÜCADELESİNİN GÜNÜMÜZ KOŞULLARINDA ÖRGÜTLENİŞİDİR VE BU MÜCADELENİN YÜRÜTÜCÜSÜ VE GELİŞTİRİCİSİDİR. GÜCÜNÜ TARİHSEL SÜREKLİLİK VE BİLİMSEL SOSYALİZMDEN ALARAK, İŞÇİ SINIFIMIZIN, MÜTTEFİKİ EMEKÇİ SINIFLARLA BİRLİKTE YÜRÜTTÜĞÜ, EMPERYALİZME, FAŞİZME VE KAPİTALİZME KARŞI BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ VE SOSYALİZM MÜCADELESİNİ HER HAL VE ŞARTTA ÖRGÜTLÜ OLARAK, YILMADAN SÜRDÜRMEK KARARINDADIR." (TİP 7. Kongre Kararları, 26.2.1979)

TİP'i, İstanbul Sendikalar Birliği'ne bağlı 12 sendika yöneticisi 13 Şubat 1961'de kurdu. Kurucuların kendilerine egemen olan öznel niyetleri ve ufukları ne olursa olsun, bu kuruluş, uzun suskunluk yıllarından sonra, işçi sınıfı bilimsel sosyalist hareketinin, 1961 Anayasası'nın getirdiği yeni ortamda dışa vuruşuydu. İşçi sınıfının bağımsız siyasal partisini örgütleme gereksiniminin ifadesiydi.

İlk yılın bocalama ve arayış döneminden sonra Parti'yi ve gelişmesini dikkatle izleyip değerlendiren bilimsel sosyalist aydınların katılmaları, sendikacılarla birlikte aynı parti çatısı altında siyasal ve örgütsel sorumlulukları paylaşmalarından sonradır ki, TİP, adım adım, ama burjuvazinin tahminlerini de aşacak bir hızla serpildi, gelişti. Bu gelişim süreci ile birlikte, Anayasa ilerici bir yoruma kavuştu; tozlu raflarda uyuklayan parlak sözler olmaktan çıkıp ete kemiğe büründü, anlam kazandı.

1961 Anayasası'nı bu anlamıyla bir kalkan gibi kullanarak işçi sınıfını ve emekli kitleleri bilinçlendirmek, örgütlemek yolu sonuna kadar açıldı. ABD emperyalizmine karşı ilk kitlesel direnişler, köylülerin demokratik istemleri kısa zamanda TİP'in önderliğinde örgütlendi, sonuç alıcı boyutlara ulaştı.

1964'te Birinci Büyük Kongre. Program kabul edildi. Bilimsel sosyalist örgütlenme ilkelerini tüzüğünde esas olarak benimsemiş ve bu yolda kendini geliştirmekte olan Parti kabul ettiği programla Türkiye sorunlarını da bu dünya görüşü açısından çözümlüyor ve çözümler öneriyordu.

1965 ise, burjuvazinin tüm barajlarının aşıldığı ve Cumhuriyet tarihinde ilk kez 15 sosyalist milletvekilinin TİP listesinden seçilerek Meclis'e girdiği yıl oldu. Bu olay, gelişmeye yeni bir ivme kadandırdı. Ülke çapında yürütülen kitlesel devrimci mücadelenin yanısıra parlamento alanında da işçi sınıfının sesi yükseltildi. 1966 Bütçe görüşmeleri sırasında burjuva partilerinden birinin liderinin de belirttiği gibi, "TİP'lilerin Meclis'e girişiyle müzakereler o güne kadar görülmedik bir ciddiyet kazanıyor, üzerinde hiç düşünülmemiş sorunlar parlamento gündeminde yer alıyordu."

Gelişmeye paralel olarak, bilimsel sosyalist hareketin "çocukluk hastalıkları" da kendini göstermekte gecikmedi. Sapmalar, kısa veya uzun ama ergeç bitecek yol arkadaşlıkları... Arınma... Bilimsel sosyalistleşme sürecinin gelişip 1970'te 4. Kongre'yle yeni bir boyut kazanması.

Ve de taşlı sopalı saldırılar. Giderek daha kızışan, militanları daha militan kılan, çelikleştiren sınıf mücadelesi... Anti-emperyalist mücadelenin ilk şehidi partili Vedat Demircioğlu... Ve diğerleri...

İKİNCİ DÖNEM

Parti arınmış, bilimsel sosyalizmin şaşmaz kılavuzluğunda doğru rotasını çizmiş, ama kıyasıya iç ve dış mücadelelerin zayıflatıcı, yıpratıcı etkisini henüz üzerinden atamamışken 12 Mart faşizmi bastırdı. TİP kapatıldı. Ama Türkiye'nin toplumsal mücadelesine on yıl süreyle damgasını vurmuş bir örgütü terör önlemleriyle bir çırpıda yoketmek mümkün değildi.

TİP yöneticileri, ağır ceza tehdidi altında yargılandıkları askeri mahkemeleri, ulaşılan çizginin savunma hattı olarak kullandılar. Hareket, o döneme kadar ulaştığı çizginin gerisine düşmeyecekti.

Nitekim öyle oldu. Koşulların yeniden elverdiği anda, 1975'te Parti yeniden örgütlendi.

5. Büyük Kongre olarak da nitelenebilecek olan 50 kişilik Kurucu Kurul'un kabul ettiği yeni tüzük ve programıyla Parti, 1971'de erişilen çizgiyi de aşarak, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi kimliğiyle siyasal arenada yerini aldı.

1975-1980: Bu beş yıllık dönemde de 6. ve 7. Büyük Kongre'lerle birlikte. Parti'yi rayından saptırma girişimlerine karşı kararlı mücadele sürdürüldü. Yurt ölçüsünde yaygın, işyerinden mahallelere, köylere kadar uzanan bir çalışma ekibi hedefiyle derinlemesine örgütlenme ve eğitime girişildi.

Parti'nin Türkiye ve dünya sorunlarına ilişkin çözümlemeleri gerek Program'da, gerekse diğer Parti belgelerinde somutlanırken, güncel koşullarda sadece siyasal yaşamın değil, aynı zamanda ekonomik yaşamın da demokratikleştirilmesi için öneriler de "Demokratikleşme İçin Plan"da bütünlendi.

Kitlesel mücadelelerin yanısıra girişilen seçim kampanyalarında da, gerek miting alanları, gerekse TRT mikrofon ve ekranları, bilimsel sosyalist hareketin sesini yükseltmek için sonuna kadar değerlendirildi.

Gene saldırılar... Kitlesel cinayetler... Yaralamalar... Baskınlar... Ve her saldırıda bıçak gibi bilenen, çeliğine yeni su verilen militan bir örgüt yapısı...

Bilimsel sosyalist hareketin tarihinde yine ilk kez Parti içi genel tartışma ve onu taçlandıran "TEK PARTİ - TEK CEPHE" kararları, bu kararların uygulanması, yaşama geçirilmesi doğrultusunda içtenlikli, kararlı adımlar:

a) Bilimsel sosyalist hareketin bölünmüş olduğu olgusunu bir propaganda veya yatırım aracı olarak değil, yürekten kabul ederek, birleşme yol ve olanaklarının değerlendirilmesi;

b) Anti-emperyalist, anti-faşist, anti-tekelci ve anti-şovenist TEK CEPHE'nin oluşturulması için tüm olanak ve güçlerin seferber edilmesi...

12 Eylül faşizminin darbesi de bu dönüm noktasında indi. TİP kapatıldı, evraklarına el kondu, merkezleri mühürlendi.

Ama 1920'lerde başlayan bilimsel sosyalist mücadeleyi 20 yıldan beri örgütlü sürdürerek kitlelere maleden, Türkiye toplumsal ve siyasal yaşamının ayrılmaz bir parçası olan bir partiyi bir fetva ile toplum yaşamından, işçi sınıfının mücadele alanından silebilmek ne cuntacıların, ne de arkalarındaki tekelci burjuvazinin haddine...

20 yıllık örgütlü geçmiş, geleceğin de güvencesidir.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ YAŞIYOR VE SAVAŞIYOR!
HER HAL VE ŞARTTA GÖREV BAŞINDA OLARAK KAVGASINI SÜRDÜRÜYOR!

---

melerden bu yana enflasyon oranı yüzde 300'ü aştığı halde ücretlere sadece yüzde 70'lik bir artış uygulanması, sendika, grev, toplu sözleşme, işçi-işveren ilişkileri ve demokratik direnişler konusunda yeni baskı yasalarının kotarılması...

Boran şu noktayı da, bu görüşmede özellikle vurgulamıştır:

"Türkiye'de gözaltına alınanların sorgulamasında işkenceye başvurulması, otomatikman uygulanan bir yöntem olmuştur."

DİSK ve ona bağlı sendikaların yöneticilerine, temsilcilerine, görevlilerine ve üyelerine uygulanan işkenceler konusunda aldığı en son bilgileri de Avrupa Parlamentosu'na yansıtan Boran, 2000'den fazla sendikacı ve sendikalının gözaltına alındığını, bunlardan 506'sı hakkında kovuşturma yapıldığını, 300'den fazlası hakkında ise tutuklama kararı verildiğini belirtmiş, "Bunların hepsi, uykusuz bırakmaktan tutun dayağa ve elektroşok'a varan çeşitli ağır işkencelere tabi tutulmuşlardır," demiştir.

Konuşmasının sonunda Boran, askeri yönetimin, aldığı tüm önlemlere ve uyguladığı tüm baskılara rağmen terörizmin üstesinden gelemeyeceğini belirtmiştir:

Öncelikle, terörizmin gerçek sorumluları ne ortaya çıkarılacak ne de görevlerinden uzaklaştırılacaklardır.

İkincisi, egemen sınıfların, emperyalizmle işbirliği halindeki tekelci kapitalin, mevcut sömürü, yokluk ve sefalet düzenini sürdürebilmek için emekçi kitlelerin direniş ve militanlığını kırmak üzere teröre başvurmaktan başka çareleri yoktur.

Cunta'nın, Türkeş de dahil MHP yöneticileri aleyhinde kovuşturma açtırmış olması, askerlerin, terörizmin kaynağı olan faşist partinin karşıtı oldukları anlamına gelmez. Türkeş, MHP ve yan örgütleri, şiddet olaylarına, cankırımlarına ve siyasal cinayetlere öylesine karışmışlardı ki, bir kenarda tutulmaları zorunlu hale gelmişti. Bunun yerine bir askeri cuntanın işbaşına getirilmesi planlanmış ve bu plan uygulanmıştır.

Ayrıca, unutulmamalıdır ki, faşizm kendisini çeşitli biçimlerde gösterebilir ve göstermektedir.

...kongreleri

...ıldönümünde kurulmuş bulunan De... ...e örgütlerinin birinci kongrele...

... Düsseldorf, Münih, Berlin, Duis... ...erinin kongreleri yapılmış, daha ...delegelerle DİB Federal Almanya

...ongreleri de kısa zamanda tamam...

...t ülke dışında oturma ve çalışma ... oluşturduğu bağımsız örgüt" o... ...ilkeler çerçevesinde" ve "TEK ...ultusunda Türkiye'de demokratik ... katkıda bulunmak", "üyelerinin ...ında bulunanların hak ve çıkar... ...mokrasi İçin Birlik, ayrıca Hol... ...a komiteler oluşturma çabalarını

...olan delegelerle Demokrasi İçin ...i 14 Şubat cumartesi günü Brük... ...güt tüzüğü, karar tasarıları gö... ...esi seçilecektir.

MUSTAFA SUPHİ VE YOLDAŞLARINI ANIYORUZ

Bugün Türkiye'de işçi sınıfına, onun örgütlerine ve savaşçılarına karşı en ağır baskıları uygulamakta olan burjuvazi, bundan tam 60 yıl önce de, 28 Ocak'ı 29 Ocak'a bağlayan gece, başta Mustafa Suphi olmak üzere Türkiye Komünist Partisi'nin 15 kurucusunu Karadeniz'in karanlık sularında boğdurmuştu. Parti'yi kurduktan hemen sonra, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin en etkin ve sonuç alıcı biçimde ancak Türkiye topraklarında verilebileceğinin bilincinde olarak Türkiye'ye giren Mustafa Suphi ve Yoldaşları, burjuvazinin çıkarlarını savunmakla yükümlü paşalar tarafından komploya düşürülerek öldürtülmüştü. Ardından da Türkiye işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi yasaklanmıştı.

Uzun yıllar zor gizlilik koşullarında sürdürülen işçi sınıfının siyasal çalışması, 1950'leri izleyen suskunluk döneminden sonra, 1961'de TİP'in kurulmasıyla kitlelere malolmuştur.

Bugün bilimsel sosyalist platformda bulunan örgütler, yeni baskı koşullarına rağmen, Mustafa Suphilerin açtığı bayrağı daha da yükselterek Sosyalist Türkiye'yi erGeç kuracaklardır.

PATRONLARIN GİZLİ BELGESİ

SENDİKA VE GREV YASALARI NE HALE GETİRİLECEK?

FAŞİST ASKERİ CUNTANIN İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİLER ALEYHİNE ALDIĞI TÜM ÖNLEMLERİN VE HAZIRLAMAKTA OLDUĞU TÜM TASARILARIN ARKASINDA TEKELCİ SERMAYE BULUNMAKTADIR. NİTEKİM, İLERİCİ SENDİKALARIN YASAKLANMASI, GREV VE TOPLU SÖZLEŞMELERİN ASKIYA ALINMASI, 1970'TE 15-16 HAZİRAN DİRENİŞİNE YOLAÇAN PATRON DAYATMALARININ ÜRÜNÜDÜR. YENİ HAZIRLANMAKTA OLAN SENDİKALAR VE GREV VE TOPLU SÖZLEŞME YASALARI İÇİN TEMEL ALINACAK TASLAKLARI DA TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDERASYONU HAZIRLAMIŞTIR. TEK CEPHE MUHABİRLERİNİN ELE GEÇİRDİĞİ BU TASLAKLARIN BİR ÖZETİNİ AŞAĞIDA TÜRKİYE KAMUOYUNA SUNUYORUZ.

274 SAYILI KANUNDA:

- Sendikalara üye olmak ve üyelikten istifa etmek NOter kanalıyla olmalı, üyelikten ayrılma Bölge Çalışma Müdürlüklerince tutulacak işçi sicil kütüklerine işlenmelidir.
- Her işkolunda kurulmuş veya kurulacak işçi ve işveren sendikalarının işçi ve işveren konfederasyonlarına üye olmaları zorunlu bulunmalıdır. İşçi ve işveren konfederasyonları birden fazla olmamalıdır.
- Sendikalar Türkiye çapında faaliyet göstermek amacıyla kurulmalı, kurucuların nitelikleri,sendikanın uymak zorunda olduğu Atatürkçülük ilkeleri vs. hususlar kanunda gösterilmelidir.
- Aynı anda birden fazla sendikaya üyelik yasaklanmalıdır.
- Sendikaların idari ve mali dış denetimi her yıl sağlanmalıdır. Denetimden geçmemiş sendika çağrı yapamamalıdır.
- Check-off sistemi kaldırılmalıdır.
- İşverenlerin işveren sendikalarına ödedikleri aidat masraf kabul edilmelidir.
- Sendikaların yapacakları eğitim çalışmalarının devlet denetiminde ve mesleki eğitime yönelik olması sağlanmalıdır.
- Sendikaların siyasi partilerle her türlü ilgi kurmaları yasaklanmalı,böyle bir ilgi halinde kapatılmalıdır. Siyasi partilerden maddi yardım kabul edememeli ve onlara her çeşit maddi yardımda bulunamamalıdır. Sendikaların başkanları ile sendika yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin siyasi partilerin yönetim organlarında görev almaları yasaklanmalı, böyle bir üyelik halinde sendikalardaki görevleri otomatikman sona ermelidir. Sendikaların siyasi partilerin toplantı, miting ve yürüyüşlerine katılmalarına izin verilmemelidir.
- İşyerinde her çeşit sendikal faaliyet yasaklanmalıdır.
- Sendikaların miting ve yürüyüş yapmaları yasaklanmalıdır.
- Sendika temsilciliği müessesesi yeniden düzenlenmeli, sendika temsilcilerine işçi haklarından fazla ve farklı hak tanınmamalı ve irtibat görevi dışında görev verilmemelidir.
- Sendikalar yasa dışı olaylarda kamuya ve zarara uğrayan işverenlere karşı üyeleriyle müteselsil şekilde cezai, mali ve hukuki alanda sorumlu kılınmalıdır.
- Sendikalarla derneklerin organik ilişki kurmaları ve birbirlerine mali yardımda bulunmaları önlenmelidir.
- İşkolları sayısı azaltılmalı ve 16 olarak tesbit edilmelidir.

275 SAYILI KANUNDA:

- İşçi sendikaları o işkolunda çalışan sigortalı işçi sayısının yüzde 40 ve daha fazlasını temsil etmedikçe toplu iş sözleşmesi yapmaya ehil olamamalıdır. Bu ehliyete sahip sendika çalışan işçilerin yüzde 50+1'ini temsil ettiği işyerleri için toplu iş sözleşmesi çağrısında bulunabilmelidir.
- Toplu iş sözleşmesi bireyler arasında yapılamamalı ve yalnız işçi sendikaları ile işveren sendikaları arasında yapılan bir akit olmalıdır.
- Her işkolunda birden fazla işveren sendikası olmamalıdır.
- Çağrı yapan işçi sendikasının ehliyetli ve yetkili bulunup bulunmadığı, bir itiraz olmasa dahi, bölge çalışma müdürlüklerince 10 gün içinde incelenmelidir.
- Tek bilanço ile ve tek genel kurulla çalışan müesseseler birden fazla işyerine sahip olsalar dahi, tek işyeri sayılarak tek toplu iş sözleşmesi yapılmalıdır (Banka ve sigorta şirketleri gibi).
- Tek sözleşme prensibi kabul edilmeli ve tercihan grup sözleşmelerine gidilmesi sağlanmalıdır.
- Yapılmış toplu iş sözleşmesinin işkolunun yarıdan fazlasını kapsaması halinde Bakanlar Kurulu'nca teşmil edilmelidir.
- Grev ve lokavtın, belediyeler, DDY ve THY gibi hizmet sektöründe, faaliyetin tekel olarak yapıldığı sanayi ve hizmet sektöründe, bankalarda, petrol ve enerji üretimi işlerinde, şeker ve gübre gibi mevsimlik işlerde, turizm sektöründe, temel gıda maddesi üretimi işlerinde de yasaklanması kabul edilmelidir.
- Grevin uygulandığı işyerlerinde bu grev, kamu düzenine, kamu yararına ve genel ekonomik yararlara aykırı noktaya geldiğinde, mahalli idare amirlerince veya bakanlar tarafından ertelenebilmelidir. Erteleme, grev başlamadan da yapılabilmelidir.
- Ertelenen grevlerle ilgili toplu iş sözleşmeleri, Yüksek Hakem Kurulu tarafından kesin olarak karara bağlanmalıdır.
- Uzlaştırma kurulları sistemi kaldırılarak yerine arabuluculuk müessesesi geliştirilmeli, grev ve lokavtın başlamasından önce ve erteleme kararı verilinceye kadar görev yapmaları sağlanmalıdır.
- Grev ve lokavt kararlarının 60 gün içinde uygulanması zorunlu olmalıdır. Bu süre geçtikten sonra bu hak kullanılamamalıdır.
- Grev uygulamasından önce grev oylaması zorunlu olmalı ve işçinin yüzde 50+1'inin "evet" demesi şartı aranmalıdır. Ayrıca, başlamış grevlerde bir ay geçtikten sonra işçilerin yüzde 30'unun talebi ve yarısının kararı ile grev yoklaması müessesesi getirilmelidir.
- Kanunsuz grev ve yasa dışı sendikal davranışlar için yeni müeyyideler getirilmelidir.
- Bir grev kararının kanunsuz olduğunun tesbiti için dava açılmışsa dava sonuna kadar grev uygulanamamalıdır.
- İşveren ve işçi konfederasyonlarına temel sözleşme yapma yetkisi tanınmalıdır. Ayrıca, konfederasyonların anlaştıkları takdirde yapılmış toplu iş sözleşmelerini teşmil edebilmeleri mümkün kılınmalıdır. Konfederasyonlar arası temel sözleşmenin asgari dört, azami altı yıl süreli olması öngörülmelidir.

SINIF DİSK

1961'de Türkiye İşçi Partisi'nin kurularak işçi sınıfının siyasal mücadelesinin örgütsel boyut kazanması giderek ekonomik mücadele alanını da etkiledi. Bu koşullarda, Takrir-i Sükûn kanunundan, 1946'daki birkaç aylık dönem bir yana bırakılırsa, 1960'lara kadar süren, önce kesin örgütsüzlük, sonra ise Amerikan tipi sendikacılık dönemi ve anlayışının 1960'larda da sürgit devam etmesi elbette beklenemezdi. Kaldı ki, o örgütsüzlük ve Amerikan tipi yozlaşmış sendikacılık dönemlerinde dahi işçi sınıfımız, grev, toplu sözleşme gibi en ilkel hakları bile elinden alınmışken, ekonomik alanda da nice mücadeleler vermiş,nice grevler direnme örnekleri sergilemişti; en son 1961 Saraçhane mitingi ve Kavel grevine varıncaya dek. Ve artık, ne AİD'nin milyonları, ne CİA ajanlarının çalışma ataşesi olarak oyunları, ne de Amerika'ya davetle göz boyamalar sınıf uzlaşmacısı sendikacılığını kurtarmaya yetebilirdi. TİP üyelerinin yönetimindeki sendikaların TÜRK-İŞ'in çoğunluğu arasındaki ayrışma ve bölünme kaçınılmazdı. Ya sınıf ve kitle sendikacılığı, ya uzlaşmacılık. Sınıf sendikaları Türk-İş'ten ihraç edildi. Ve aralarında oluşturdukları örgüt, Sendikalar Arası Dayanışma (SADA) DİSK'in çekirdeği oldu. 13 Şubat 1967'de TİP'in kuruluşundan tam altı yıl sonra DİSK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) kuruldu.

DİSK'in kuruluşu tüm işçi sınıfımızda heyecan ve coşkuyla karşılandı. Öyle ki, o güne dek hiçbir sendikal örgütlenmenin el atmadığı veya atamadığı ülkenin uzak köşelerindeki işçiler bile, Parti merkezine yazdıkları mektuplarda DİSK in gelip kendilerini de örgütlemesini istiyorlardı, o işkolunda DİSK'e bağlı bir sendika olsun olmasın. DİSK adı, bağlı sendikalarınınkinden çok daha önce yürek ve akıllardaki yerini almış bulunuyordu işçi sınıfımızda. Ve de DİSK maddi, manevi olanaksızlıklarıyla bu

DİSK'İN BAŞKAN VE YÖNETİCİLERİ İŞKENCEDE

(Başı 1. sayfada)

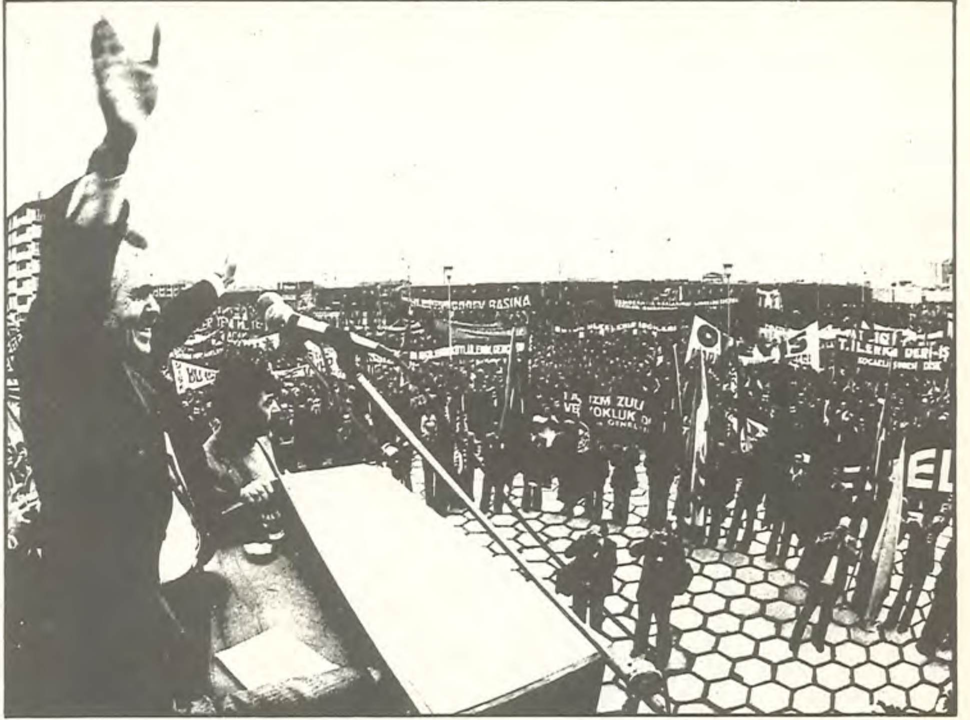
leri Komutanı alelacele İstanbul'a giderek mahkemeyi ziyaret etmiş, daha sonra mahkeme askeri yargıcının hastalandığı öğrenilmiştir. Cunta'nın bizzat işe elkoyması ve askeri savcının itirazı üzerine, 20 Ocak günü, daha önce serbest bırakılan sendikacı sanıklardan 220'si daha yeniden tutuklanmıştır.

Gözaltında tutulan 560 kişi arasında işkenceden geçmeyen hemen hemen yoktur. İsimleri önde gelen sanıkların ve genç sendika militanlarının tamamen elektrik işkencesinden geçirildiği, diğerlerinin ise dayak, suya batırma ve sözümona idama götürme gibi yöntemlerle korkutulmak istendiği bildiriliyor.

İşkenceler, Davutpaşa Kışlası'nda, "Otağ Humayun" denilen yerde (cami) uygulanmıştır. Sendikacıların gerçek sorgusu 27 Ekim'de başlamıştır. 27 Ekim ile 3 kasım arasında, bu yerde DİSK genel Başkanı Abdullah Baştürk, Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, Yürütme Kurulu üyeleri Rıza Güven Mukbil Zırtıloğlu, eski yürütme kurulu üyelerinden Mustafa Aktulgalı ve Kemal Nebioğlu, 5-7 gün süreyle, gece-gündüz aralıksız demir bir sandalya üzerinde oturtulmuşlardır. Bu süre içinde sürekli uykusuz bırakılan sendika liderlerinin başı öne düştüğü zaman ka-

Editeur responsable: Roger Gallez - rue à Pamniers 91 - 7200 Colfontaine

SENDİKACILIĞINI YÜKSELTİYOR

DİSK Genel Başkanı Baştürk zındana ve işkenceye direniyor

örgütlenme istemlerini yeterince yanıtlayamıyordu. Ama ilk adım atılmıştı artık. DİSK'in ilkeleri giderek daha geniş yığınları sarıyor, kucaklıyor, kapsıyor, sınıf uzlaşmacısı sendikalarda derin gedikler açmaya devam ediyordu.

12 Mart, DİSK'i doğrudan hedef almadı. Ancak o sürede sınıf ve kitle sendikacılığı da bir durgunluk dönemi yaşadı. 12 Mart'ın işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist hareketinde doğurduğu kesinti ise sosyal demokrat görüş ve düşüncelerin bazı sendikacılar arasında daha fazla yansıma ve taraftar kazanmasına yol açtı.

Bunun sonucu ise 1975'de Türkiye İşçi Partisi'nin yeniden örgütlenişinde kendi sınıf partilerinde yerlerini alan ve bunu görev bilen sendika yöneticilerinin ve sendikalarının DİSK'den tasfiye girişimi oldu. Bu somut durum,kendini TİP'e rakip gören bazı öznel niyetlerle de çakışıyordu.

DİSK'İN İLK BAŞKANI TÜRKLER (İşçi sınıfının şehidi oldu)

Ama DİSK, içinde barındırdığı birçok eğilime karşın sınıf ve kitle sendikacılığı temelini terkedemezdi. Terketmedi, korudu ve de yeniden bir gelişme dönemine girdi. Şanlı 1 Mayıs'lar grevler, direnişler...İşçi sınıfımız, sınıf mücadelesinde çok önemli bir silahının, birleşik örgütlü mücadelesinin giderek daha açık bilincine varıyor ve bu bilinç ekonomik alanda DİSK'te ve DİSK'in eylemlerinde ifadesini buluyordu.

12 Eylül darbesinin, faşizmin tüm gösterge ve ölçütlerini birbir ortaya koyarcasına, öncelikle ve tüm hışmıyla DİSK yöneticilerini ve üyelerini hedef almış olması elbet boşuna değil.

Genel başkanından vardiya temsilcisine varıncaya kadar seçilmiş, öncü, önder olmuş kim varsa, ayrım gözetmeksizin hepsine birden girişilen toplu saldırı;göz altılar, tutuklamalar, örgütlerin kapatılıp varlıklarına el konması, ve de, dayaklar, işkenceler, işkenceler. Toplu sözleşmelerin kuşa çevrilmesi, grev hakkı ve söke söke kazanılmış daha nice hakka karşı açık ve kesin saldırı... Elbet boşuna değil.

Bugün DİSK yöneticileri Sıkıyönetim mahkemesinde ve hergün durmaksızın yeni tutuklama istemleri ve tutuklama listeleri bunlara ekleniyor.

Ancak, DİSK'in kurulması ile birlikte işçi sınıfında yansımasını bulan, DİSK'le birlikte gelişip serpilen, filizlenen sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinin, bu saldırılarla işçi sınıfımızın kafa ve gönlünden sökülüp atılabileceği sanılıyorsa eğer, bu, zavallıca bir yanılgıdır yalnız. İşçi sınıfı, politik alanda olduğu gibi ekonomik alanda da örgütlü birleşik mücadelesini her hal ve şartta sürdürmeye azimlidir, kararlıdır. Ve bunu yapacak bilinç ve olgunluk düzeyindedir.

14 yıldır DİSK'in dalgalandırdığı bayrağı koşullar ne derecede elverişsiz görünürse görünsün mutlaka ve de elden ele, daha daha yükseklere ulaştırmasını bilecektir.

---

eskişehir'den bir mektup...

"Bildiğiniz gibi faşist cunta daha geldiği gün gerçek yüzünü belli etti. Şu anda anarşiyi önleme adı altında çok yoğun bir baskı ortamı sürmekte. Basında ve TV'da hergün yüzlerce kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, bunların suçlarını itiraf ettikleri baş haber olarak veriliyor. Yakalanan silahlar televizyonda halka gösteriliyor.

"Yaptığım kabataslak hesaba göre, 12 Eylül'den bu yana içeri alınanların sayısı 50 bin'i çoktan geçti. Gözaltına alınanların sayısı ise belirsiz. Çünkü basında çok yoğun bir sansür uygulanmakta. Ancak bunun çok yüksek düzeyde olduğunu bizim mahalleden anlayabiliyoruz (Eskişehir'in Bahçelievler Mahallesi). Bizim mahallede ilerici ve devrimciler çoğunluktadır. Bugüne kadar içeri girmeyen birkaç kişi kaldı. En az gözetim altında tutulanı 40 - 50 günde bırakılıyor. Ayrıca ihbar mekanizması çok iyi çalışıyor. Her sıkıyönetim komutanlığının 4-5 ihbar telefonu var. Televizyonda halktan bunları kullanmaları isteniyor.

"Ekonomik yönden ise talan iyice yaygınlaştırıldı. Yeni zamlar işçi ve emekçi kitlelerin sırtına yeni bir kambur olarak eklendi.

"Herhangi bir işi için bir daireye veya kuruma dilekçe vermek zorunda olan vatandaş dilekçesine 15 liralık damga pulu yapıştırmak zorunda. Demokrasinin en değerli hakkı olan dilekçe verme işine bile katlanamadıkları anlaşılıyor. Herhangi bir taşıtla bir yerden bir yere gidecek olduğun zaman yüzde 5 seyahat vergisi ödemek zorundasın. Halkın aldığı nefesten bile vergi keseceğe benzerler..."

---

satura ile dürtülerek uyandırılmışlardır.

Arada bir sanıklara sanki şarjör boşaltılıyormuş numarası yapılmış, kişisel hakaretler birbirini kovalamıştır.

Sanıklar Otağ Humayun denilen yere getirildiklerinde sorguya ilk olarak Abdullah Baştürk alınmış ve kendisine "Hoş geldin" elektriği verilmiştir. Bir sanığa elektrik verilirken çıkan feryatlar, sırada bulunan diğer sanıklara sürekli dinletilmiştir.

500 bin üyeli bir sendika konfederasyonun lideri ve 8 yıllık milletvekili olan Baştürk tam altı gün altı gece demir sandalye üzerinde bekletilmiştir. 52 yaşındaki sendikacıya tokat atılmış, bir keresinde başına 80 darbe vurulmuştur. Daha sonra da sorgulama başlamıştır.

Sorguda sorulan sorular arasında hiçbir mantıksal bağlantı yoktur. Kendilerince tutarlı bir iddianame çıkartabilmek için, sorgucular, sanıkları kişisel olarak çökertmek, birbiri aleyhine konuşturtmak gibi zorlamalara başvurmuşlardır.

Baskıların bir başka amacı da, sanıkları, bir daha sendikacılık hayatına atılamayacak şekilde yıldırmak olmuştur.

Bu amaçla kullanılan bir yöntem de "asma" gösterisi olmuştur. "Daha öncekileri astık, şimdi infaz sırası sende..." diyerek sanığa en çok sevdiği kişiye hitaben veda mektupları yazdırtılmış, daha sonra hoca isteyip istemediği sorulmuştur. İsteyenler gözü açık olarak bir hoca ile konuşturulmuş, daha sonra da son isteği sorularak sandalye üzerine çıkartılmıştır. Bazen ilmiği yüzüne sürüp indirmişler, bazen ilmiği geçirip sandalyeye vurmuşlar, sanık yere düşünce de, "tüh ip koptu, yarın sabaha kaldın..." demişlerdir. Sonradan tahliye edilenler arasında bu olayı hâlâ dehşetle anlatanlar çoktur.

Eski İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan da, dokuz gün gözleri bağlı olarak aynı yerde tutulmuştur. Ona da işkence yapılmıştır.

Mahkemede üzellikle yürütme ve bazı yönetim kurulu üyeleri kendilerine işkence yapıldığını, bu nedenle ifadelerinin gerçeği yasıtmadığını söylemişlerdir. Yargıç bu beyanları zapta geçirdiği gibi, ayrıca her biri de, kendilerine yapılan işkenceleri anlatan belgeleri dava dosyalarına koydurtmuşlardır. Ancak, sanıkların ifadeleri, yasalara aykırı şekilde, sanık avukatlarına verilmemektedir.

BEŞİKÇİ DÜNYADA "AY'IN MAHKUMU"

Türkiye'de egemen sınıfların başlıca baskı hedeflerinden birini de Kürt halkı oluşturuyor. Türkiye Kürdistan'ında cankırımı, kitlesel tutuklamalar, demokratik Kürt örgütleri hakkında davalar sürüyor.

Bu arada Kürt halkının temel haklarını savunan ve burjuvazinin şovenist tutumunu eleştiren aydınlar da, Kürt asıllı olsun veya olmasın, kovuşturmalara uğruyor. Sosyolog Dr. İsmail BNşikçi de bunların başta gelenlerinden...

1978 Aralık'ından beri "Kürt propagandası yaptığı" ve Atatürk'e dil uzattığı gerekçesiyle üç yıllık hapis cezasını çekmekte olan, nakledildiği Adapazarı Cezaevi'nde insanlık dışı muamelelere tabi tutulan İsmail Beşikçi'nin özgürlüğü için Amnesty International Örgütü bir kampanya açmış ve kendisini Aralık 1980'de "ayın Mahkumu" ilan etmiştir.

Beşikçi, 12 Mart darbesinden sonra da, aynı iddiayla tutuklanmış ve 1972'de 13 yıl hapse mahkum edilmişti. Genel aftan yararlanarak hapisten çıktıktan sonra da Kürt halkının haklarını savunma mücadelesini sürdürmüştü.

İŞKENCELER

Öte yandan Denge Komkar'ın bildirdiğine göre, 12 Eylül'den sonra Ağrı'da Kürt ilericilerinden Metin Aksoy işkence altında öldürülmüş, ayrıca, Metin Aksoy, Nurettin Baysut, Kenan Aras, Halit Güneş, İhsan Kaya, Abdurrahman Polat, Macide Polat, Naci Kutlay, Ekrem Kutlay da 8 gün ila 21 gün arasında sürekli olarak işkenceye tabi tutulmuşlardır.

Türkiye Kürdistanı'nda uygulanan faşist baskıya karşı sesini yükseltmek, tüm demokratların görevidir.

KÜLTÜR USTALARI KİMİN YANINDASINIZ?

TÜRKİYE BARIŞSEVERLERİ DÜNYA BARIŞ GÜÇLERİNE SESLENİYOR

Kültür-sanat emekçilerimizin barış çalışması çerçevesinde "Türkiye Barış Parlamentosu" Kültür Adamları Forumu'na "Ulusal Kültür" sorunu ile bağlantılı olarak sundukları bildiri, dünya barış güçlerine ulaştırılmak üzere Türkiye barışseverleri tarafından TEK CEPHE'ye iletilmiştir. Bu bildirinin ilk bölümünü bu sayıda sunuyoruz.

"Kültür ustaları kimin yanındasınız?"
Böyle koyuyordu meseleyi büyük Gorki,
Emperyalist savaşın ve Hitler faşizminin azgınlığı, özellikle
Sosyalizmin ülkesini hedef göstererek, tüm insanlığın üstüne
Çökmeğe hazırlanırken savaş çığlıklarıyla,
Bunun temelindeki sınıfsal gercekleri,
Hâlâ görmezlikten gelerek gene sosyalizmi suçlamağa
Calışan bir ABD'li aydına yazdığı cevap mektubunda:
"Yeni hayat şekilleri yaratmak için kültür emekçileriyle mi, yoksa
Bu kuvvete karşı olan sorumsuz yırtıcı insanlar kastını muhafaza etmek için,
Basından çürümeğe başlayıp ancak hareketsizliğin
Gücü ile yaşayabilen kastla mı berabersiniz?"
Böyle koyuyordu soruyu büyük Gorki, 30'lu yıllarda insanlığın barış kavgasında.

Şimdi 1980.
35'inci yılını kutluyoruz Hitler faşizminin yenilgisinin
Ve Helsinki konferansının 5'inci yılını.
Gene
Bir yanda emperyalizmin, tüm dünya halkları için
Ve elbet kültür için, sanat için
Ekmek kadar, su kadar yararlı
Olan uluslararası barış ve yumuşamayı,
-Emperyalist güçlerin sınıfsal çıkarları
Tüm dünya uluslarının gerçek çıkarlarıyla,
Yani onların kültürleri, sanatlarıyla da
Çelişik olduğundan, onların tersine
Kendisi için tehlike teşkil eden, uluslararası barış ve yumuşamayı-
Yoketmek için, yeni savaş kışkırtıcılıkları tezgahlanmakta;
Gene
Öte yandan ülkemizde emperyalizme bağımlı tekelci sermaye,
Emperyalizmle işbirliği içinde, onun da yönlendirmesiyle,
Emekçi halkın mücadelesi için, her ulusun
Gerçek ulusal çıkarları için, dolayısıyla
Her ulusun o mücadeleyle belirlenen kültür ve sanatı için de
Ekmek kadar, su kadar yararlı ve gerekli
Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini
Yoketmek için
tezgahlanmakta f a ş i z m! Gene
Gorki'nin deyişiyle "her soydan Hitler'ler,
Kendini büyük görme hastası cüceler" beslemekten başka
Övünecek şeyi olmayan emperyalist güçler
ve yerli işbirlikçileri,
Savaş kışkırtıcılığı yaparken de, faşizmi tezgahlarken de
Düşman diye, aynı hedefleri gösteriyorlar kitlelere:
Dışta dünya sosyalist sistemi, içte
İşçi sınıfının ve tüm demokrasi güçlerinin mücadelesi... Ve tabii
Mutlaka bir de "ulusal düşman" yerleştirmeği
İhmal etmiyorlar bu hedefler içine.
Yalnız,
Bütün bunları yaparken artık elbette ki
Açıkça savunamıyorlar emperyalizmi, hatta
Emperyalizme karşıyız diyorlar lafa gelince;
Açıkça faşistim de demiyor hiçbiri, hatta
Faşizme karşıyız diyorlar, halkın gözünün içine baka baka;
Açıkça, özgürlük düşmanıyız, bağımsızlık düşmanıyız, demokrasi düşmanıyız,
Ulus düşmanıyız, kültür düşmanıyız, barış düşmanıyız!
Diyen de yok elbette. Tam tersine
En ateşli havarisi kesiliyorlar
bütün bunların
baş düşmanları.
Kısacası
"Hırsızı yakalayın! diye bağırmakta, sabıkalı h ı r s ı z! Çünkü,
Artık kitleleri aldatabilmek için
Böyle iki yüzlü olmağa mecburlar. Ama dikkat edelim:
Düşman olarak gösterdikleri hedefler
Şaşmıyor hiç, değişmiyor. Yani
Birbirinin tam zıddı gibi görünen yüzleri,
Yalnızca kitleleri aldatmağa yarıyor. Ama saldırı hedefleri
-Ve böylece hizmet edilen sınıf çıkarları- değişmiyor,
Değişik yollardan hep aynı kapıya çıkıyor:
Emperyalist sistemin çıkarlarını kollayıp, dünya sosyalist sistemini
Düşman göstermek. Yerli, işbirlikçi tekelci
Burjuvazinin çıkarlarını kollayıp, antiemperyalist
antitekel
antifaşist
antişoven
demokrasi güçlerini
Düşman göstermek. Vatanı, ulusu satın alanların
Ve satanların sınıf çıkarlarını kollayıp, gerçek vatanseverleri
Ve ulus çıkarlarının gerçek sahibi ve savunucusu emekçi halkın
Bağımsızlık demokrasi mücadelesini
düşman göstermek.
Ve örneğin:
Vatanı, ulusu haraç mezat teslim edip emperyalizme,
Sonra gizleyebilmek için vatan hainliklerini,
"Beyler bu vatana nasıl kıydınız!" diye hesap soran, ve
"Günü gelir çark düzüne çevrilir
Günü gelir sualiniz sorulur
Günü gelir hesabınız görülür"
Diye haykıran, gerçek vatan şairimiz Nazım Hikmet'e,
Dünya işçi sınıfı hareketinin de şairi olduğundan,
"Vatan haini" demek...
İşte
Bu nedenle barış mücadelesi, temelde
Sınıf mücadelesi olan antiemperyalist ve antifaşist mücadeleyle
Sıkısıkıya bağlı, hatta içiçe. Ve emperyalist güçler,
işbirlikçi yerli tekeller,
En hayasız ikiyüzlülük yöntemlerini,
egemenliklerinden de yararlanarak tabii,
En geniş ve çeşitli propaganda araçlarıyla, kitleler içinde
Seferber ettiklerinden, ve
Kültür ve sanatı sırf bu ikiyüzlülük yöntemleri için
Kullandıklarından, bunlar
Artık, kültür ve sanatın da
Ulusal kültürlerin de başdüşmanıdırlar...
İşte
Bütün bu nedenlerle, gerek doğrudan kültür ve sanat alanında
Ve gerekse kültür ve sanat silahlarımızla
Hayatın her alanında, barış mücadelesi,
yani
Kültür sanat adamlarının barış mücadelesi içindeki yeri
Bir o kadar daha önem kazanmaktadır.
İşte burada
Büyük Gorki'nin sorusunu, biz de işçi sınıfımızın
Emekçi halkımızın yüce şairi, ve bu nedenle de
En gerçek, has ulusal şairimiz
-proleter enternasyonalizminin, ulusların kardeşliğinin,
barışın ustası-
Büyük Nazım'ın dizeleriyle, kıvançla, tek ses halinde
Cevaplıyoruz:
"Kendi asrım beni korkutmuyor
ben kaçak değilim.
Asrım sefil
asrım yüz kızartıcı
Asrım cesur
büyük
ve kahraman
Dünyaya erken geldim diye kahretmedim hiçbir zaman.
Yeter bana
Yirminci asırda olduğum safta olmak
bizim tarafta olmak
Ve döğüşmek yeni bir alem için!"
Evet, savaşların esas nedeni olan
Emperyalist güçlere, ve ülkemiz gibi onunla ilişki ağı içindeki ülkelerin
Tekelci burjuvazilerine karşı,
Çıkarı elbette ki barışta olan
En geniş bağımsızlık ve demokrasi güçlerinin
Barış mücadelesi için, onunla içiçe olan mücadeleler için örgütlenmesi adına,
Kültür ve sanatımızı
Seferber etme kararlılığımızı
haykırıyoruz!

(devam edecek)

MELİKE DEMİRAĞ - ŞANAR YURDATAPAN'LA SÖYLEŞİ

yurt dışındaki sanatçılara büyük görev düşüyor

Kıbrıs'ta Melike Demirağ'a dostluk çiçeği veriliyor

14 Şubat'ta Brüksel'de DİB-AK'ın düzenlemiş olduğu "TİP VE DİSK'LE DAYANIŞMA GECESİ"ne katılacak olan ünlü sanatçımız Melike Demirağ, bir süreden beri yurt dışında yoğun bir sanat çalışması içinde bulunuyor. Türkiyeli demokratik örgütlerin düzenlediği konserlerin yanısıra uluslararası festival ve toplantılara katılıyor, radyo ve televizyonlarda programlar yapıyor. Başrolünü oynadığı SÜRÜ Filmi'nin Belçika Film Eleştirmenleri Büyük Ödülü'nü kazanması üzerine ödül törenine çağırılan Melike Demirağ ve eşi Şanar Yurdatapan ile şu söyleşiyi yaptık:

SORU: Sürü filminin Fransa ve Belçika'da ödül kazanmış olmasını nasıl karşılıyorsunuz?

MELİKE DEMİRAĞ:

Tabii çok sevindirici. 12 Eylül yönetiminin "Türkiye'yi kötülüyor" gerekçesiyle ülkemizi temsil etmesini engellemeye uğraştığı bu filmin şu günlerde Türk sanatını dünyada temsil eden en önemli yapıt olması ayrıca anlamlıdır. Gerçi yıllar yılı bu hep böyle olmuştur. Ömrü hapislerde, sürgünlerde geçen Nazım Hikmet'ten bu yana, Türkiye'nin yetiştirdiği en büyük yazarlar, sanatçılar, egemen çevreler tarafından susturulmaya çalışılmış, unutturulmaya uğraşılmış, ama onların adı ölümsüzleşmiştir. Bu değerli insanlarımıza cehennem azabı çektirenlerin birinin dahi adını hatırlayamayız...

Sürü'nün kazandığı bu uluslararası başarılar,bize, Türkiye'deki yönetimin içyüzünü dünya kamuoyuna anlatabilmek için önemli bir fırsattır. Somut örnek: Sürü'nün prodüksiyon amiri Rauf Bey, çok sevdiğim bir insandır. 12 Eylül'de gözaltına alındı. Sine-Sen Sendikası'nın başkanı olduğu için. O ve arkadaşları akla gelmeyecek işkencelere uğradılar. Ne ilgisi var bu insanların terörle? Tek suçları devrimci bir sendikada çalışmak.

SORU: 12 Eylül yönetiminde Türkiye'de sanatın ve sanatçının durumu nedir?

ŞANAR YURDATAPAN:

Evren'in bu konudaki demeci, düşünce tarzını apaçık ortaya koyuyor: Sanatçıya 12 Eylül'ün emrine girip onların papağanı olacak ve dünyalığını doğrultacak, ya da ölümlerden ölüm beğenecek... Onu bekleyen en hafif gelecek AÇ KALMAK'tır. En yumuşak bir demokratik çizgi izleyen sanatçı örgütleri bile kapatılmıştır.

Bu suskunluk döneminin tepkilerinden biri, Papirus örneği dedikodu merkezlerinin dolup taşması ise, bir diğeri de, Türkiye'deki bir kaç sanat dergisinin birden bire büyük tirajlara ulaşması. Koyu bir sansürün uygulandığı basına halkın bir tür tepkisi sanıyorum. Türkiye'deki sanatçı arkadaşlarımızın ilk yılgınlıktan çabucak sıyrılacaklarına ve kendilerini çembere alan duvarları sonuna kadar zorlayacaklarına kuşku duymamalıyız. Yurt dışındaki sanatçılara ise büyük görevler düşüyor. 12 Eylül yönetiminin ne olduğunu dünya kamuoyuna açıklamak için yapılan çalışmalarda sanatçılar en önde yer almalıdır. Şimdi sanatın soyut tartışmalarıyla kaybedecek vaktimiz yok.

SORU: Ocak başında Yunanistan'a ve Kıbrıs'a gittiniz. Bu yolculuğun polemiklere yol açmasından çekinmediniz mi? Nitekim burjuva basınında "Türkiye aleyhine çalışmalara katıldılar," şeklinde yansıdı...

MELİKE-ŞANAR:

Bunun böyle olacağını önceden tahmin etmiştik. Ama her sanatçı gibi, önce dünyanın tüm emekçilerine, sonra da kendi vicdanımıza karşı sorumluyuz. Kıbrıs'taki toplantı, Türk, Yunan ve Kıbrıs Filimleri Dostluk Haftası'ydı. Halkların dostluğu, kardeşliği ve uluslararası dayanışma için dünyanın neresinde bir çalışma varsa bizim yerimiz orasıdır. Şunu derler, bunu derler diye düşünmek, toplumcu bir sanatçıya yakışmaz. Nazım Hikmet'in Türkiye'de hapishaneden yazdığı ve Yunan devrimcilerine seslenen şiiri, o tarihlerde hapishanede yatan Yunan şairi Ritsos'un eline ulaştırıldığında duyduğu büyük mutluluğu Ritsos'un kendi ağzından dinledik. Şoven propagandalar, uluslararası dayanışma karşısında yenilmeğe ve tarihin çöplüğünde çürümeğe mahkumdur. Yunanistan'da ise, bir cuntanın acısını yıllarca yaşamış meslekdaşlarımızla görüştük. (Onlarla yaptığımız röportajları bu ay içinde yayınlayacağız. Özgürlük mücadelemizde bize destek olmak için verdikleri sözlerin de pek yakında hayata geçirileceğini umuyoruz.)

Son olarak şunu belirtmek isteriz: Tüm ilerici ve demokratların, aralarındaki görüş ayrılıklarını ikinci plana itip GENİŞ VE TEK BİR CEPHE'de bir araya gelmeleri şart. Bundan yan çizmek, hiçbir ideolojik gerekçeyle hoş görülmez kanısındayız. Güçlü ve etkili bir direnişi ancak bu yolla başarabiliriz.

DEMOKRASİ İÇİN BİRLİK - AVRUPA KOMİTESİ YAYIN ORGANI SAYI: 4 • Ocak 1981 • 1 DM • 24 sayılık abone: 20 DM • Yazı İşleri: DİB - BK - BP 1344 - 1000 Bruxelles - Belçika - Tel: (32 - 2) 230 34 72 • Abone ve Dağıtım: DİB - FAK - 135, Oststrasse - 4 Düsseldorf 1 - Federal Almanya - Tel: (49 - 211) 325 759 • Konto No: Telli - Kreissparkasse - Düsseldorf 102 29 70 - BLZ 301 502 00